

CONSULTA PÚBLICA PRÈVIA DE L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE PREVENCIÓ GESTIÓ I RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

Per acord del Govern de data 25 de juliol de 2023, s'aprova la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei de prevenció, gestió i resolució de conflictes i el 26 de juliol de 2023 s'obre fins al 20 de setembre de 2023 una consulta pública prèvia de la iniciativa, mitjançant el portal Participa.

La finalitat principal d'aquesta consulta, que ha tingut un termini aproximat de dos mesos per a la presentació d'observacions, ha estat conèixer l'opinió de la ciutadania, en general, i de determinats col·lectius afectats de manera especial per les disposicions que es pretenen aprovar.

Es pretén elaborar una nova legislació que porti un marc normatiu de referència per tal que es pugui implementar de forma exitosa els diferents mètodes de resolució de conflictes (ADR): conciliació, mediació, tercer professional neutral, negociació assistida, dret col·laboratiu i justícia retributiva.

Els aspectes objecte de la consulta han versat sobre aquests punts:

- Conèixer si té la ciutadania el coneixement suficient per optar pels mètodes ADR en la resolució dels seus conflictes en lloc d'acudir als tribunals de justícia.
- Conèixer quines actuacions calen per sensibilitzar i reforçar o guanyar la confiança de la societat en la utilització d'aquests mètodes.
- Conèixer quins mètodes ADR destacarien o quins troben a faltar en relació als ADR proposats.
- Conèixer quines característiques i garanties s'han de dotar al marc regulador dels ADR per donar d'una major seguretat jurídica als seus usuaris. A més, determinar quin paper ha de tenir l'Administració Pública i les polítiques públiques a dur a terme.
- Conèixer les propostes dels diferents professionals i operadors jurídics que han d'intervenir en el règim i aplicació dels mètodes ADR.

Per orientar les aportacions s'han formulat les següents preguntes indicatives:

- 1.- Té la ciutadania el coneixement suficient per optar pels mètodes ADR en la resolució dels seus conflictes en lloc d'acudir als tribunals de justícia?
- 2.- Quines actuacions caldrien per sensibilitzar, i reforçar o guanyar la confiança de la societat en la utilització d'aquests mètodes?

3.- En la relació dels ADR següents: la mediació, la conciliació, el professional neutral, la negociació assistida, el dret col·laboratiu, la justícia restaurativa i l'arbitratge; que figuren en aquesta iniciativa, quins mètodes ADR destacaríeu o quins trobeu a faltar?

4.- Quins trets o característiques bàsiques s'ha de dotar al marc regulador dels ADR per tal que porti seguretat jurídica i garanties als seus usuaris? El legislador ha d'optar per una regulació flexible o per una regulació exhaustiva?

5.- Com es podria apropar els ADR als operadors jurídics i quin rol han d'assumir? Cal fer servir meres actuacions de foment o adoptar mesures concretes de caràcter jurídic, dins de l'àmbit competencial de la Generalitat de Catalunya?

6.- Quines polítiques públiques enfront dels ADR es poden plantejar?

7.- Quin ha de ser el paper de l'Administració Pública enfront dels ADR? Com es pot articular la col·laboració entre administracions?

El resultat de la consulta ha donat lloc a deu aportacions presentades per les deu persones i entitats següents:

1. Col·legi de Professionals de la Ciència Política i de la Sociologia de Catalunya (COLPIS), que ha respost a les preguntes formulades a la consulta. Aquesta entitat està inscrita en el Registre de grups d'interès de Catalunya (núm. identificador 1131)
2. Col·legi d'Educatores i Educadors Socials de Catalunya, que ha respost a les preguntes formulades a la consulta. Aquesta entitat està inscrita en el Registre de grups d'interès de Catalunya (núm. identificador 150)
3. Sr. Pau Picó, efectua una aportació que anomena: **“Propostes per la consulta”**.
4. Autoritat Catalana de la Competència, realitza una aportació que anomena: **“Funcionament competitiu del mercat de prestació de serveis alternativa de conflictes”**.
5. Associació de Professionals de la Mediació de Conflictes de Catalunya (ACDMA), efectua una aportació que anomena: **“Propostes CEESC i ACDMA sobre un Avantprojecte de Llei de prevenció, gestió i resolució de conflicte”**.
6. Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya, presenta una aportació anomenada: **“Propostes del Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya”**. Aquesta entitat està inscrita en el Registre de grups d'interès de Catalunya (núm. identificador 85)

7. Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya, realitza una aportació anomenada: **“Aposta per la Gestió Col·laborativa dels Conflictes”**.
8. Sra. Silvia Concepción, efectua una aportació anomenada: **“Proposta del Consolat de Mar de la Cambra de Comerç de Barcelona per a la proposta a la consulta pública prèvia a la memòria preliminar de l'avantprojecte de llei de prevenció, gestió i resolució de conflictes de la Direcció general de dret, entitats jurídiques i mediació”**
9. Sr. Jesús Lorenzo Aguilar, presenta una aportació anomenada: **“Sesión inicia de Mediación como requisito de procedibilidad judicial”**
10. Asociación para la autorregulación de la comunicación comercial (AUTOCONTROL), realitza una aportació anomenada: **“Aportación Autocontrol”**. Aquesta entitat està inscrita en el Registre de grups d'interès de Catalunya (núm. identificador 1599)

A continuació, es recull un resum del contingut de les aportacions i les observacions presentades i la valoració de la Direcció General de Dret, Entitats Jurídiques i Mediació.

1.- Té la ciutadania el coneixement suficient per optar pels mètodes ADR en la resolució dels seus conflictes en lloc d'acudir als tribunals de justícia?

El Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya, opina que és evident l'absència de coneixement de la ciutadania envers els ADR. Cal fer una difusió dels mètodes ADR i, en especial, de la mediació, com a mètode més accessible, estructurat i desenvolupat. L'entitat considera que com més informada estigui la ciutadania, més elements tindrà per decidir.

L'Associació de Professionals de la Mediació de Conflictes de Catalunya (ACDMA) conclou que és evident que la ciutadania no té un coneixement suficient envers els mètodes ADR i, en especial, sobre la mediació com a mètode més accessible, estructurat i desenvolupat. Aquesta situació genera desavantatges pel conjunt de la ciutadania, ja que com més informació tingui la societat catalana, més independent és per resoldre els conflictes que se li planteja.

L'entitat realitza un llistat de possibles accions que consideren desitjables per estendre el coneixement dels ADR. En primer lloc, explicar d'una manera propera a la ciutadania, els avantatges que implica anar a una mediació en lloc d'iniciar un procediment judicial. En segon lloc, fer més campanyes de sensibilització de la mediació i altres mètodes ADR des de tots els nivells socials. En tercer lloc, destinar un major nombre de recursos, tant econòmics com estructurals, per tal de millorar les xarxes i els serveis i per garantir i potenciar les derivacions a mediacions i altres ADR. En quart lloc, consolidar la pedagogia d'ús dels ADR a les escoles des dels diferents cursos. Finalment, oferir informació introductòria als professionals dedicats a l'atenció ciutadana com a guàrdia urbana, Mossos

d'Esquadra, personal de salut, organismes d'atenció al ciutadà (OAC) dels ajuntaments, en general a personal de l'administració pública, entre d'altres

El Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya, considera que, d'entrada, la ciutadania no té suficient coneixement dels diferents mètodes ADR. L'entitat aposta per la realització d'una campanya de sensibilització als professionals amb els quals la població ja té un vincle de confiança (policies, advocats/des, treballadors/es socials, serveis d'informació ciutadana, 010, 012 i 112, entre d'altres) i aprofitar-ho en la seva tasca orientadora cap als ADR com a alternativa i/o pas previ a les accions judicials.

Segons l'entitat, l'objectiu a assolir és posar a disposició de la ciutadania aquells mètodes pels quals es pugui evitar el litigi judicial com a única forma de resolució de conflictes, sempre que sigui possible. En aquest sentit, sol·liciten que es tingui en compte l'expertesa dels professionals de la mediació, que com treballadors socials (entre altres disciplines) són qui poden ubicar la conflictologia en diversos àmbits d'atenció social. Aposten per aprofitar llur coneixement per a crear línies estratègiques per a potenciar la difusió i coneixement dels ADR d'entre la ciutadania, ja que es concreta, de manera generalitzada, la manca d'informació.

El Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya, percep que el procés de mediació s'utilitza principalment per intentar que els conflictes no es judicialitzin en excés. Malgrat que l'entitat considera que la mediació és l'ADR més conegut, per disposar de dades objectives, és necessari dur a terme una anàlisi més exhaustiva per saber quin és el veritable grau de coneixement i ús que en fa la ciutadania d'aquest mètode.

D'altra banda, el Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya, considera necessària la traducció en català del terme ADR, ja que si el terme mediació no és massa conegut, el terme ADR encara ho és menys, fora de l'àmbit professional. A continuació, l'entitat qüestiona quina és la millor traducció. "La Gestió Alternativa de Conflictes (GAC)" és la traducció i proposta de substitució del terme ADR. Tanmateix, la paraula "alternativa", que es relaciona a la via judicial i policial, esdevé un enfocament poc jurista i, per això, consideren necessari buscar una fórmula més entenedora per a la ciutadania en general. En conseqüència, l'entitat proposa la utilització del terme "Gestió Col·laborativa de Conflictes (GCC)".

L'entitat també vol valorar el concepte "Mediació", atès que tant el terme com el seu significat són conegudes per la majoria dels ciutadans i ciutadanes. En tot cas, el que cal promoure és com la ciutadania accedeix a la mediació.

Així mateix, posen èmfasi en el fet que la mediació no és només un mètode. Té un cos de coneixement, pràctica professional, que està en l'imaginari social i té trajectòria suficient perquè es mantingui com a concepte en una nova Llei. En tot cas, consideren que la Llei ha de ser nomenada "Llei de Mediació i Gestió Col·laborativa de Conflictes".

La Sra. Silvia Concepción, en representació del Consolat de Mar de la Cambra de Comerç de Barcelona, considera que caldria fer una consulta exhaustiva a la població catalana per tal de conèixer amb precisió el grau de coneixement d'aquesta envers els ADR. Tanmateix, arriba a la conclusió que la mediació és el mètode ADR més conegut per la societat catalana, atesa la intensa activitat divulgativa institucional desplegada fins ara per part del Departament de Justícia de la Generalitat, els col·legis professionals i diversos organismes amb els quals el departament ha establert convenis. Malgrat això, l'entitat conclou que és molt probable que poques persones es trobin en condicions d'anomenar cap altre mecanisme de resolució de conflictes i, fins i tot, relacionar el mètode de la mediació amb les sigles anglosaxones ADR.

L'Associació per l'autoregulació de la comunicació comercial (AUTOCONTROL) aporta un seguit de dades per evidenciar l'existència de coneixement suficient per optar a mètodes ADR en la resolució dels seus conflictes. L'any 2022 es van presentar davant del Jurat de la publicitat d'AUTOCONTROL 155 reclamacions per particulars considerats consumidors a l'efecte de la Llei 7/2017, de 2 de novembre, per la qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2013/11/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 21 de maig de 2013, relativa a la resolució alternativa de litigis en matèria de consum. A més, AUTOCONTROL va resoldre altres 581 reclamacions, mitjançant el nostre protocol de mediació sobre protecció de dades en telecomunicacions i a través del seu sistema de tramitació de reclamacions sobre la protecció de dades i privacitat.

Valoració:

La iniciativa legislativa pretén efectuar una regulació transversal que porti un marc normatiu de referència per tal de poder implementar de forma exitosa els diferents mètodes de resolució de conflictes (ADR): conciliació, mediació, tercer professional neutral, negociació assistida, dret col·laboratiu. Tot i que la mediació es el mecanisme més arrelat i amb tradició al nostre país, no sempre és el més adequat per a resoldre tot tipus de conflicte, i per això, es necessari que es regulin tots i cadascun dels proposats per posar a l'abast de la ciutadania les diferents opcions i que pugui escollir la més adient.

S'opta per la nomenclatura ADR, que la Llei 9/2020, del 31 de juliol, de modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, ja va introduir per referir-se als mètodes extrajudicials de resolució de conflictes. La Llei 15/2009, de mediació en l'àmbit del dret privat, va habilitar la possibilitat que el Centre de Mediació de Catalunya pogués utilitzar la denominació de Centre ADR. Cal tenir present que, des del naixement dels procediments per la resolució de conflictes no jurisdiccionals, s'utilitza la denominació ADR com a acrònim de la locució anglesa, Alternative Dispute Resolution, si bé alguns col·lectius professionals, des

*d'un principi, han preferit llegir la locució com *Appropriate Dispute Resolution*, que entén “Dispute” com a conflicte, desacord o controvèrsia. El fet és que, entre els operadors jurídics i socials, s'ha consolidat i té la força d'un neologisme plenament acceptat i adoptat per la ciutadania. Des d'una voluntat facilitadora, es considera que és la nomenclatura més idònia per consolidar aquests instruments, tot i reconèixer que es tracta d'una opció que pot resultar controvertida. També en català el canvi del terme “alternativa” (Alternative) per “adequada” o “apropiada” (Appropriate) es visualitza en aquest acrònim.*

Tot i això, la proposta d'adoptar “Gestió Col·laborativa de Conflictes (GCC)” pot enriquir el debat i s'ha de valorar.

Des del Departament de Justícia, Drets i Memòria es realitzen moltes accions de difusió i sensibilització de la mediació i altres ADR, mitjançant jornades i actes adreçats als professionals dels diferents àmbits. Així mateix, es treballa en endegar una campanya de comunicació potent a través de tots els mitjans de comunicació i xarxes socials per donar a conèixer la mediació a la ciutadania.

Finalment, cal destacar que des del departament de Justícia, Drets i Memòria es treballa i s'elabora una Estratègia de gestió adequada de conflictes que inclou, entre d'altres, temes de difusió, formació i coordinació. Els objectius de l' Estratègia són posar en diàleg i col·laboració diversos actors, per impulsar i ordenar mesures pel foment de la cultura de la pau i polítiques públiques de gestió de conflictes, amb una visió i transversal, que a partir d'una diagnosi de la realitat –sectorial i territorial-, aposti per actuacions que permetin fer extensiva la prevenció i gestió apropiada del conflicte a tots els àmbits i sectors del nostre país. Mitjançant un anàlisi de prospectiva de conflictes i reptes emergents, ha de permetre consolidar els existents i proposar-ne de nous.

2.- Quines actuacions caldrien per sensibilitzar, i reforçar o guanyar la confiança de la societat en la utilització d'aquests mètodes?

El Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya, considera que donar a conèixer cadascun dels ADR, en especial la mediació, a través de mitjans públics (premsa, televisió, etc.) és una de les actuacions que cal efectuar per sensibilitzar, reforçar o guanyar confiança de la societat en la utilització d'aquests mètodes. Els operadors jurídics han d'explicar les opcions d'utilitzar el mitjà més adequat a la resolució d'un conflicte concret, a més del procediment contenciós. En altres paraules, parlar amb claredat de l'estratègia pertinent i

dels resultats que se'n poden esperar. Així mateix, fer campanyes de sensibilització a qualsevol nivell de la ciutadania i per a la ciutadania.

L'Associació de Professionals de la Mediació de Conflictes de Catalunya (ACDMA) considera que les actuacions que caldrien, serien les següents. D'una banda, donar a conèixer cada mètode, en especial, la mediació a través dels mitjans públics (premsa i televisió, entre d'altres). A més, els operadors jurídics (advocats/es, jutjats, notaris/àries etc.) han d'explicar les opcions d'emprar el mitjà més adequat a la resolució d'un conflicte concret, a més del procediment contenciós; parlar amb claredat de l'estratègia pertinent i dels resultats que se'n poden esperar. D'altra banda, cal fer campanyes de sensibilització a qualsevol nivell de la ciutadania i per a la ciutadania.

Així mateix, l'entitat considera que cal oferir formació professional en diferents àmbits de l'administració (salut, judicial, educació, seguretat social...). El Centre de Mediació de Catalunya ha d'oferir i garantir sempre la Sessió Prèvia Informativa/Exploratòria (SPI) gratuïta i sense dependre dels àmbits. Finalment, l'Associació de Professionals de la Mediació de Conflictes de Catalunya (ACDMA) considera que cal designar la SPI als mediadors i mediadores dels col·legis professionals o de l'Associació de Professionals de la Mediació de Conflictes de Catalunya.

El Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya, aposta per l'elaboració d'unes línies estratègiques consensuades en les quals participin col·legis professionals implicats directament en l'exercici dels ADR. Per tal d'assolir la sensibilització i reforçar la confiança de la societat en la utilització d'aquests mètodes, és necessari que la difusió, publicitat i sobretot la integració dels ADR estigui emmarcada en certa metodologia.

D'altra banda, proposen que els serveis d'informació i consulta d'ADR utilitzin les xarxes socials i els programes de ràdio, a fi de donar a conèixer testimonis que puguin transmetre la seva experiència. L'entitat considera que aquests mitjans també poden fer publicitat relacionada amb els ADR, xerrades informatives en associacions, centres educatius, etc. A més, cal afegir serveis de permanència negociada, rotatòria, dur a terme proves pilot on mediadors/es facin la tasca d'informació i orientació ciutadana en dies i horaris definits i compromisos. Suggereixen que la ciutadania tingui la informació envers els ADR al seu abast per exemple en els CAPS, en els centres de serveis socials, OAV's, entre d'altres.

Segons el Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya hi ha una manca d'informació "popular" de com accedir a la mediació i altres mètodes ADR. Qualsevol professional en l'àmbit social ha de conèixer els recursos existents al territori on desenvolupen les seves funcions per tal de poder informar i orientar a les persones que plantegen un conflicte, en la possibilitat de la mediació o les diferents opcions de la "Gestió Col·laborativa de Conflictes (GCC)". Per tal de poder reforçar i sensibilitzar a la societat en la utilització d'aquests mètodes, l'entitat considera que l'elecció del tipus de GCC ha de ser sempre la decisió de les parts, ja que es tracta d'un procés voluntari de participació per evitar les actuacions judicials que, normalment, són costoses i es demoren en el temps.

Pel que fa a la proximitat dels serveis, considera que tot l'enunciat i redactat del text oblida l'existència de la mediació ciutadana i altres GCC que porten a terme els Serveis de Mediació als Ajuntaments i Consells Comarcals que en disposen. En els Ajuntaments i Consells Comarcals on hi ha un servei de mediació, ja hi ha una cultura de la mediació en l'àmbit polític, tècnic. En conseqüència, la ciutadania cada vegada té un major coneixement. La implementació dels ADR és un tema social, que necessita temps. Tots els paràmetres de la Generalitat i del Departament de Justícia parteixen d'un enfocament jurista, només centrat en el sistema judicial i que parteixen de la concepció d'alternativa exclusivament per un estalvi de costos i temps.

La Sra. Silvia Concepción, en representació del Consolat de Mar de la Cambra de Comerç de Barcelona, sosté que cal dur a terme més mesures de divulgació, a més de realitzar un estudi mitjançant el qual s'analitzin les causes de la manca d'arrelament dels ADR a Catalunya. Consideren que persisteix la idea de la mediació com un requisit previ a accedir al procediment judicial. Aquest fet suposa que no es tingui en compte la mediació com un mètode de resolució de conflictes que pretengui assolir una solució que satisfaci els interessos reals i poder executar-la en el termini més breu i amb el menor cost possible, sinó com un pas previ a la via judicial. L'entitat creu necessari fixar-nos en altres models de països on la mediació i els ADR són procediments de referència com el Regne Unit, on hi ha una acceptació per part magistratura i els ADR es troben plenament inserits en el sistema judicial.

L'Associació per l'autoregulació de la comunicació comercial (AUTOCONTROL) considera que cal donar una major sensibilitat en les pàgines web de les administracions públiques i d'altres organismes públics i privats d'aquests mecanismes. Cal aportar informació clara, accessible i exhaustiva als ciutadans sobre com han de procedir per plantejar reclamacions davant dels ADR reconeguts, en cada cas.

Valoració:

Per potenciar la mediació, des del Departament de Justícia, Drets i Memòria es realitzen moltes accions de difusió i sensibilització de la mediació i altres ADR, mitjançant jornades i actes adreçats als professionals dels diferents àmbits.

S'ha de fer més pedagogia sobre les virtuts i avantatges de la mediació per tal d'arribar a tots els estaments de la societat, i no només als operadors jurídics i altres actors socials i professionals. En aquest sentit, es presentarà al públic un estudi realitzat per la UOC, a través de la Càtedra de resolució de conflictes, mediació i transformació digital, per encàrrec del Centre de Mediació de Catalunya, sobre el coneixement públic de la mediació, respecte a la ciutadania, així com el paper dels mitjans de comunicació.

Novament s'ha de fer referència, com activitat destacada, a l'esmentada campanya de comunicació a través de tots els mitjans de comunicació i xarxes socials per fer arribar la mediació a la ciutadania.

Mirant al futur, han de ser primordials les actuacions que es duguin a terme des de la esmentada estratègia de gestió adequada de conflictes.

3.- En la relació dels ADR següents: la mediació, la conciliació, el professional neutral, la negociació assistida, el dret col·laboratiu, la justícia restaurativa i l'arbitratge; que figuren en aquesta iniciativa, quins mètodes ADR destacaríeu o quins trobeu a faltar?

El Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya, considera que, tot i que cada mètode pot ser útil en conflictes concrets, destaquen la mediació com a procediment més accessible, desenvolupat i estructurat. A més, també apunten que l'administració pública i els organismes responsables han de ser els que determinin quins dels diferents ADR són els més adients per a cada conflicte i han de fer la derivació pertinent. A més, cal conèixer si aquests ADR poden ser complementaris en un mateix procediment de conflictes o no.

L'Associació de Professionals de la Mediació de Conflictes de Catalunya (ACDMA) sosté que el mètode de resolució de conflictes més destacable és la mediació, sens perjudici que cada mètode pugui resultar útil en conflictes concrets.

Segons l'entitat, l'administració i els organismes responsables han de ser els que determinin quins dels ADR són més adients per a cada conflicte i els encarregats de fer la derivació pertinent. Ara bé, si la ciutadania tingués els coneixements suficients, és evident que podrien escollir el mètode que considerin més pertinent. D'altra banda, cal ampliar el coneixement de tots els ADR al conjunt de professionals de la mediació, per tal d'ajudar-los a triar el mètode més adequat en funció de l'objecte del conflicte. A més, cal conèixer si aquests ADR són complementaris en un mateix procediment de resolució de conflictes. Per tant, si es podria o no parlar d'equips de treball interdisciplinaris ben coordinats. Finalment, l'entitat menciona que troben a faltar la figura de la "Coordinació de parentalitat" per atendre els conflictes greus familiars, atesos els bons resultats obtinguts a Catalunya i a la resta de l'Estat.

Pel que fa als procediments, l'entitat considera que cal donar major importància al procediment de mediació. Aquest és una eina molt potent en la resolució de conflictes, especialment, en els àmbits familiar i comunitari, però també d'altres. Consideren que, donar una menor rellevància a aquest procediment seria un error, sense detriment que tots els mètodes ADR s'han de fer servir i tenen el seu espai. Finalment, consideren també que és necessari potenciar la figura de la persona mediadora, independentment de la formació de base.

El Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya, sosté que la mediació és el mètode més clar i regulat, així com l'arbitratge. La negociació assistida, conciliació i el professional neutral esdevindrien una submodalitat amb metodologia de treball similar a la que es desenvolupa en algunes ocasions des de la mediació, la justícia retributiva i el dret col·laboratiu.

El Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya opina que en funció del tipus de conflicte es recomana una modalitat o altra d'intervenció. No obstant això, l'entitat considera que la mediació en tots els seus àmbits hauria de ser un primer pas d'acció, juntament amb altres paràmetres vinculats a la solució (depenent de com es desenvolupa el conflicte i si el seu origen està molt enrarit). A més, es mostra partidari d'apostar per la justícia retributiva perquè ajuda a restablir les relacions i a prendre consciència a cadascuna de les parts del paper que desenvolupa, sense criminalitzar i sempre en la recerca de la millor de les solucions possibles.

Des del punt de vista del Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya, no només s'ha de parlar de justícia restaurativa sinó també de mediació restaurativa, ja que porta anys de trajectòria i a Catalunya la mediació dins de l'àmbit penal va ser precursora de la mediació al país.

La Sra. Silvia Concepción, en representació del Consolat de Mar de la Cambra de Comerç de Barcelona, manifesta que troba a faltar figures decisòries que, sense impedir l'accés a la jurisdicció dels tribunals, ofereixen solucions vinculants per les parts i permeten la seva execució davant dels tribunals. L'entitat menciona figures de planells d'experts, comissions paritàries o les figures híbrides dels esquemes *ombudsman* sectorials, les quals són molt adequades a l'àmbit del consum i les decisions del qual resulten vinculants si el consumidor les accepta.

L'Associació per l'autoregulació de la comunicació comercial (AUTOCONTROL) manifesta que, segons la seva experiència, la mediació ha resultat ser un mètode de resolució de conflictes efectiu per tal de resoldre les reclamacions dels particulars. Un altre mètode que considera destacable és la resolució extrajudicial vinculant pels organismes que comptin amb un òrgan de resolució extrajudicial de conflictes reconegut com a ADR. En el cas d'AUTOCONTROL, les decisions del Jurat de Publicitat són d'obligat compliment pels socis/es i altres entitats sotmeses al sistema, en virtut dels acords d'aplicació de Codis de Conductes Sectorials.

Valoració:

Entre els ADR autocompositius la figura històrica de referència és la mediació. Manté una posició de lideratge en la gestió alternativa de conflictes, entre d'altres motius perquè és l'ADR més conegut e interioritzat per la ciutadania i en l'imaginari col·lectiu el que ens connecta més amb una via no adversarial i pacífica. Qualsevol regulació dels ADR a Catalunya s'ha

d'emmirallar en les experiències en mediació dels darrers trenta anys. Té la condició d'ADR primus inter pares que cal reconèixer i mantenir; però amb la voluntat d'integrar-la en l'univers ADR, la qual cosa comporta una regulació més acotada, que es centri en els aspectes específics de la mediació, sense renunciar a mantenir la regulació vigent de l'ordenament jurídic català.

En referencia a la inclusió de la coordinació de parentalitat, no es considera un mecanisme ADR strictu sensu, tenint en compte no es una tècnica de solució de conflictes pròpiament dita sinó de suport i de cooperació necessària als jutges i d'intervenció en les famílies.

Pel que fa a la justícia restaurativa, atès que s'haurien de contemplar molts aspectes i matisos que la diferencien de la resta de mecanismes, es considera més adequat no incloure-la en la futura llei, i treballar la seva implementació mitjançant altres vies i accions, que es recullin en el futur Pla Nacional de gestió adequada de conflictes, que ha de posar especial èmfasi en les practiques restauratives, i en la impregnació de la part reparadora a tots els mecanismes de gestió de conflictes.

4.- Quins trets o característiques bàsiques s'ha de dotar al marc regulador dels ADR per tal que aporti seguretat jurídica i garanties als seus usuaris? El legislador ha d'optar per una regulació flexible o per una regulació exhaustiva?

El Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya, considera que la regulació ha de donar un marc global exhaustiu. A més, manifesten que cal plantejar l'ús dels ADR com un requisit procedimental perquè la demanda judicial o la reclamació formal sigui admesa. La legislació també ha d'assegurar la confidencialitat i la protecció de dades del procés ADR escollit, així com, dotar de força jurídica i fer executables els efectes de l'activitat dialogada perquè l'acord tingui validesa i eficàcia.

L'Associació de Professionals de la Mediació de Conflictes de Catalunya (ACDMA) considera que cal donar un marc global exhaustiu. Ha de ser una normativa completa i detallada que reguli els aspectes clau del procediment de cada ADR, especialment formació, competències i aplicació. D'aquesta manera, dotem de seguretat jurídica a la ciutadania a l'hora d'optar per aquestes solucions alternatives.

L'entitat planteja l'ús dels ADR com un requisit procedimental previ a la via judicial. A més, la legislació ha d'assegurar la confidencialitat i la protecció de dades del procés ADR escollit. També, ha de dotar força jurídica l'acord, el qual ha de ser susceptible d'execució a fi que tingui validesa i eficàcia.

El Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya, considera necessari establir un mecanisme àgil i clar que fos independent del procediment judicial. El mecanisme proposat per l'entitat ha de definir les incompatibilitats (advocat/da, àrbitre, conciliador/a...), la formació específica requerida, l'experiència i bagatge professional necessari, a més de facilitar una taula de preus públics.

D'altra banda, suggereix diferenciar clarament els diversos sistemes per tal d'assegurar que les persones siguin coneixedores de les diferents opcions que tenen davant del conflicte. S'han d'establir de manera clara uns circuits, incompatibilitats entre procediments, establir límits en la durada d'aquests, entre altres aspectes.

Finalment, l'entitat valora positivament una regulació més exhaustiva. Avui dia, tal com està regulada la mediació, la seva derivació no acaba de funcionar. Segons l'entitat, una regulació més flexible s'associaria a una manca de professionalitat i, per tant, la població és possible que continuï apostant pel procés judicial davant qualsevol alternativa.

El Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya aposta per una regulació flexible per a la diversitat i realitat canviant dels conflictes. Aquesta regulació flexible ajudarà a emmarcar el nombre màxim de situacions i a dotar a la gestió dels conflictes un marge ampli de maniobra. No obstant això, aquest marc normatiu flexible ha de dotar de seguretat jurídica als professionals que intervenen en la solució de les situacions conflictives. És per això que l'entitat considera necessari buscar un equilibri entre seguretat jurídica i flexibilitat, per tal de dotar al procés les garanties i el dinamisme necessaris.

L'entitat considera que la legislació ha de dotar d'unes disposicions generals, a mode esquemàtic, que permeti el desenvolupament dels diferents conceptes, a diferència de realitzar una legislació que contingui des d'un inici totes les possibilitats.

La Sra. Silvia Concepción, en representació del Consolat de Mar de la Cambra de Comerç de Barcelona, considera que el legislador ha d'optar per una regulació que garanteixi la integració dels ADR en el sistema de justícia i evitar l'esgotador pelegrinatge del ciutadà per totes les instàncies i assegurar el coneixement jurídic adequat dels experts professionals ADR que participin del sistema de justícia, per tal de dotar al sistema de la seguretat jurídica necessària.

L'Associació per l'autoregulació de la comunicació comercial (AUTOCONTROL) considera que la transparència, imparcialitat i independència han de ser els trets o característiques bàsiques que ha de dotar el marc regulador dels ADR per tal que aporti seguretat jurídica i garanties als seus usuaris. S'ha d'excloure qualsevol tipus d'interès professional, per tal d'evitar el conflicte d'interessos i garantir la necessària independència en la seva activitat; no es podria considerar com ADR una organització que tingui entre els seus objectius la representació –legítima, per una altra banda– dels interessos professionals del seu sector, encara que vulgui assumir (en conflicte d'interessos) la resolució imparcial de reclamacions de consumidors contra empreses del seu sector.

D'altra banda, manifesta que convindria una regulació exhaustiva en la qual es determinin amb precisió les característiques i requisits als quals han d'ajustar-se els ADR. En aquest sentit, si bé la Directiva 2013/11/UE posa el focus en la resolució de conflictes en matèria de consum, es podria ampliar a les pràctiques deslleials.

Valoració:

La iniciativa parteix de la voluntat de regular una llei integral ADR, transversal i holística que comporti, en primer lloc, la regulació d'unes disposicions generals que ordenin els principis comuns dels ADR així com els drets i deures de les parts i els de les persones professionals dels ADR. Respecte dels principis, el repte és obtenir un màxim comú denominador coherent de l'ecosistema ADR que, al mateix temps, situï les singularitats impermeables. En segon lloc, ordenar els diferents ADR amb la voluntat d'integració i innovació, que ha de presidir tot l'articulat, sense oblidar de dotar-los d'un marc regulador, que aportï seguretat jurídica i garanties als seus usuaris, amb l'establiment de drets i obligacions, així com dotar als prestadors dels serveis ADR d'un règim professional.

5.- Com es podria apropar els ADR als operadors jurídics i quin rol han d'assumir? Cal fer servir meres actuacions de foment o adoptar mesures concretes de caràcter jurídic, dintre de l'àmbit competencial de la Generalitat de Catalunya?

El Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya, considera que s'ha de donar l'oportunitat a la gestió dialogada del conflicte en qualsevol moment de la problemàtica. Ara bé, opinen que hauria de ser una actuació obligatòria per a la ciutadania abans d'iniciar qualsevol acció judicial. D'altra banda, segons l'entitat, l'apropament dels operadors jurídics es proporciona mitjançant la confiança, seguretat i treball interdisciplinari i col·laboratiu, orientats a beneficiar l'ús dels mitjans alternatius de resolució de conflictes.

L'Associació de Professionals de la Mediació de Conflictes de Catalunya (ACDMA) opina que una de les maneres amb les quals es podrien apropar els ADR als operadors jurídics seria donant l'oportunitat a la gestió dialogada del conflicte en qualsevol moment de la problemàtica. A més, també considera que acudir al procediment d'ADR hauria de ser una actuació obligatòria per a la ciutadania abans d'iniciar qualsevol procediment judicial. S'han d'apropar els operadors jurídics a la ciutadania i proporcionar a aquesta la confiança, la seguretat i la forma de treballar col·laborativa i interdisciplinària.

D'altra banda, proposen que cal adoptar mesures de caràcter jurídic que incentivin l'ús de la gestió dialogada. Finalment, l'entitat considera que cal impulsar un seguit de modificacions necessàries a la Llei d'enjudiciament civil (LEC) juntament amb els articles del Codi Civil

Català per garantir la col·laboració de la ciutadania en la utilització dels ADR (tasses, deure de confidencialitat, fermesa d'acord, etc.). Així mateix, es demanen modificacions fiscals en l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF) o sobre l'impost de societats.

El Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya, determina que caldria apostar per la introducció d'incentius als operadors jurídics per a la derivació a ADR, entre altres mesures de foment.

El Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya considera que, si partim del caràcter voluntari dels procediments dels diferents ADR, els operadors jurídics han de tenir un rol de suport i validació dels acords assolits. En conseqüència, s'obté un valor de validació i esdevenen garants legislatius dels procediments dels mètodes alternatius de conflictes.

Dins de l'àmbit competencial de la Generalitat de Catalunya, l'entitat opina que s'ha de mantenir l'obligatorietat de la mediació i en el cas que no s'assoleixi un acord, proposar altres opcions i mètodes de la GCC, abans d'acudir a la via judicial. Finalment, el Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya considera que la mediació i la resta de GCC han de desvincular-se del Departament de Justícia i dependre de la Presidència de la Generalitat, per cercar la transversalitat interdepartamental, així com assolir un valor de convivència i cultura de la pau i incorporar-los com un valor més de la societat catalana.

La Sra. Silvia Concepción, en representació del Consolat de Mar de la Cambra de Comerç de Barcelona, creu que els professionals dels ADR ja són operadors jurídics en la mesura que han de tenir un coneixement jurídic adequat a la tasca que desenvolupen en el context dels processos judicials esglaonats i de les intervencions intraprocedimentals. No obstant això, considera que són aquests qui han de professionalitzar els ADR i, des d'aquest punt de vista, haurien de poder fixar els seus honoraris, sense terminar els seus honoraris al marge de barems imposats, sense perjudici que es mantingui un sistema públic que cobreixi les despeses en cas de persona beneficiària de la justícia gratuïta.

D'altra banda, consideren que convindria donar un impuls a les modalitats ADR on els professionals de l'advocacia tenen un cert protagonisme, com és el cas de les conciliacions amb propostes formals de solució o el dret col·laboratiu. Finalment, sostenen la necessitat d'establir uns barems adequats l'activitat dels professionals dels ADR pels mateixos col·legis professionals a nivell de costos processals.

L'Associació per l'autoregulació de la comunicació comercial (AUTOCONTROL), considera que s'hauria de fer aplicant mesures de foment dels ADR, que incloguin el reconeixement legal específic d'aquests sistemes. Així mateix, la presumpció d'actuació diligent pel supòsit d'actuació administrativa realitzada en el marc d'un procediment administratiu, sempre que l'entitat s'hagués subjectat a les decisions emeses un ADR.

Valoració:

La iniciativa s'emmarca en una aposta estratègica del Departament de Justícia, Drets i Memòria per la mediació i els altres ADRs, que implica un canvi cultural en la gestió del conflicte. Aquest canvi queda palès en el Projecte de Llei d'actualització, incorporació i modificació de determinats articles del Codi civil de Catalunya, que actualment es tramita en el Parlament de Catalunya, i que té entre els seus objectius potenciar la mediació i altres mitjans de resolució alternativa de conflictes. El Projecte de Llei modifica el Codi civil de Catalunya, amb la introducció del nou article 111-10, com a principi general al Llibre I que impregna totes les relacions entre privats.

"Article 111-10. Resolució alternativa de conflictes.

1. En les relacions jurídiques privades les parts han d'intentar gestionar les seves controvèrsies mitjançant la mediació i els altres mecanismes de resolució alternativa de conflictes, per tal d'evitar l'obertura de processos judicials de caràcter contenciós, posar fi als ja iniciats o reduir-ne l'abast.

2. S'exceptuen els casos de violència masclista en l'àmbit de la parella o familiar, ja es tracti de violència física, psicològica, econòmica, sexual o qualsevol altra forma reconeguda per la llei."

Pel que fa a la resta de propostes de modificació normativa, especialment de les lleis processals, es pot valorar el seu trasllat a les instàncies competents, atès que la competència en aquest àmbit és estatal. Tanmateix, també en l'àmbit de l'Estat, cal tenir present el Projecte de Llei d'eficiència processal del servei públic de justícia, actualment aturada la seva tramitació a l'espera de la formació d'un Govern, que ja incorpora algunes de les mesures proposades de reforma processal, com l'ús dels MASC com a requisit de procedibilitat en els procediments jurisdiccionals d'àmbit civil i mercantil.

6.- Quines polítiques públiques enfront dels ADR es poden plantejar?

El Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya, considera que les polítiques públiques davant dels ADR han d'incloure accions per part de les institucions que impulsin l'ús dels ADR en tots els nivells de la societat. A més, manifesten que també calen modificacions fiscals que incentivin l'ús de la mediació i altres mitjans alternatius.

L'Associació de Professionals de la Mediació de Conflictes de Catalunya (ACDMA) proposa que les polítiques públiques han d'incloure accions per part de les institucions que impulsin l'ús dels ADR a tots els nivells. Això inclou, utilitzar un vocabulari molt precís en públic quan es fa referència als mitjans alternatius de resolució de conflictes. D'altra banda, emprar els ADR per resoldre els seus propis conflictes mitjançant un model clar i tenir una bona coordinació entre els departaments de l'administració, on flueixi el consens, diàleg i transparència.

El Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya, proposa que els sistemes alternatius de gestió de conflictes estiguin presents en les polítiques socials per tal de contribuir al benestar de la ciutadania envers la conflictologia present en moltes situacions i problemàtiques que són ateses des de l'àmbit social, sense desvincular els ADR del departament de justícia en les seves competències.

Seguint l'estratègia recomanada, l'entitat considera que cal vincular els ADR i fer-los presents més enllà de la seva esperable ubicació en el sistema, potser en el nou sistema de serveis socials, en atenció integrada social i sanitària, i entendre, d'aquesta manera que els conflictes no són aliens a les circumstàncies de la ciutadania en situacions de necessitat i vulnerabilitat, sinó que els sistemes en són part del problema en el qual es veuen immersos i pel qual demanen ajuda als agents socials implicats.

El Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya manifesta que, un cop l'administració estigui plenament convençuda dels avantatges de la utilització dels mètodes alternatius de resolució de conflictes, realitzi una campanya de publicitat entre els serveis, organismes i professionals involucrats. En conseqüència, les polítiques públiques han de ser impulsades des de les organitzacions locals fins als diferents nivells de l'administració com els jutjats, entre d'altres. L'entitat considera que s'han de realitzar polítiques que portin a una consolidació progressiva de la cultura del diàleg i la utilització de la mediació i altres GCC per millorar la comunicació i trobar, d'una forma eficient, les possibles solucions als problemes que es presenten en diferents escales i estaments socials.

L'entitat insisteix en la implementació de la cultura de la mediació partint del primer nivell de l'administració. Els Ajuntaments són els qui han de promocionar l'ús d'aquests mètodes de resolució alternativa de conflictes per tal de solucionar els conflictes veïnals. El Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya considera que la llei ja neix esbiaixada parcialment, sense tenir un coneixement de la informació de la realitat de la mediació i la GCC a Catalunya. Considera que la llei no es fonamenta en dades i que abans de fer-la, s'hauria de treballar amb tots els àmbits i operadors de la mediació i la GCC a Catalunya (no només el jurídic) per conèixer la seva realitat.

La Sra. Silvia Concepción, en representació del Consolat de Mar de la Cambra de Comerç de Barcelona, considera necessari regular les especialitats ADR. Així mateix, apunta que també cal generar llistats específics de professionals vinculats al Registre del Centre de Mediació de Catalunya (CMC) i establir requisits formatius rigorosos d'accés per a

cadascuna de les especialitats que garanteixin el coneixement jurídic i una alta qualificació dels professionals.

Valoració:

El Departament de Justícia, Drets i Memòria és plenament conscient que les polítiques públiques s'han d'impulsar des de tots els nivells de l'Administració i de manera conjunta. És precís un esforç conjunt de les administracions públiques, a partir de les relacions de cada Departament amb la resta d'Administracions que pertanyen al seu àmbit de competència, i que ha de tenir com resultat una coordinació de serveis, una major eficiència i no una duplicitat.

Finalment, com ja s'ha dit, cal posar en relleu que des del departament de Justícia, Drets i Memòria s'elabora una Estratègia de gestió adequada de conflictes els objectius de la qual són posar en diàleg i col·laboració diversos actors, per impulsar i ordenar mesures pel foment de la cultura de la pau i polítiques públiques de gestió de conflictes i pràctiques restauratives, amb una visió estratègica i transversal, que a partir d'una diagnosi de la realitat – sectorial i territorial-, aposti per actuacions estratègiques que permetin fer extensiva la prevenció i gestió apropiada del conflicte a tots els àmbits i sectors del nostre país. Es pretén consolidar els existents, i mitjançant un anàlisi de prospectiva de conflictes i reptes emergents, proposar-ne de nous.

7- Quin ha de ser el paper de l'Administració Pública enfront dels ADR? Com es pot articular la col·laboració entre administracions?

El Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya, proposa el Centre de Mediació de Catalunya com l'òrgan públic encarregat de la divulgació, defensa i establiment dels ADR. A més, considera que la col·laboració entre les administracions públiques és imprescindible per a la posada en marxa d'aquesta llei. Per això, són necessaris més recursos materials i humans i dotar del Centre de Mediació de Catalunya de tècnics independents.

L'Associació de Professionals de la Mediació de Conflictes de Catalunya (ACDMA) entén que l'òrgan que ha de divulgar, defensar i establir els ADR és el Centre de Mediació. No obstant això, la col·laboració de l'administració és imprescindible i, entre altres tasques, aquesta s'ha d'encarregar de regular i posar normes, avaluar i informar de les mediacions realitzades mensualment i centralitzar totes les tasques des del Centre de Mediació de Catalunya.

Per poder dur a terme totes aquestes mesures, és necessària una ampliació dels recursos materials, humans i tècnics independents, així com una col·laboració amb els diferents col·legis professionals.

El Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya considera que l'Administració ha de regular l'exercici i garantir la universalització i subvenció dirigides a persones amb dret a justícia gratuïta així com, agilitzar els seus processos. D'altra banda, l'entitat aposta per una administració pública oberta i disposada a acompanyar en el dia a dia de la ciutadania la implementació dels ADR, així com reconèixer els mètodes existents alternatius de prevenció i gestió de conflictes com imprescindibles en una societat de pau.

Finalment, el Col·legi de Treball Social de Catalunya opta per la introducció dels ADR en la resolució dels conflictes entre les administracions públiques i la ciutadania, com a pas previ a l'exercici de les potestats públiques, per tal de fer pedagogia de les virtuts de les ADR.

El Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya, destaca que, per poder determinar quin ha de ser el paper de l'administració pública enfront dels ADR, primer cal conèixer la realitat de la mediació i la GCC a Catalunya, tenint en compte les diferents administracions, especialment l'administració local. Per a aquesta entitat, l'administració ha de ser el motor per aplicar els GCC i, per tant, ha de tenir un paper important de conscienciació pel seu ús de forma habitual i no de forma excepcional.

En relació amb la col·laboració entre les administracions públiques, l'entitat considera que aquesta col·laboració s'ha d'enfocar des d'una visió de treball en xarxa dels diferents professionals vinculats als serveis diferenciats.

La Sra. Silvia Concepción, en representació del Consolat de Mar de la Cambra de Comerç de Barcelona, sosté que el paper de l'Administració ha de ser el de promoure que la mateixa administració pública catalana utilitzi els ADR, a més, d'incloure clàusules de submissió en els contractes administratius. Finalment, l'entitat considera que és necessari fomentar iniciatives d'ADR acreditades i afavorir la cooperació entre iniciativa privada i pública en la cobertura de serveis ADR digitals.

L'Associació per l'autoregulació de la comunicació comercial (AUTOCONTROL), considera que la col·laboració i la coordinació entre les administracions competents i els ADR s'ha de realitzar mitjançant la creació de comissions bilaterals de seguiment de l'actuació dels ADR reconeguts, sens perjudici de les competències i funcions de l'Administració.

Valoració:

El Centre de Mediació ha desenvolupat, des de la seva creació l'any 2001, una tasca molt rellevant en la difusió de la mediació, i ha gestionat de forma

significativa la mediació pública. La nova proposta de regulació pretén, a través del Centre ADR de Catalunya, consolidar una nova forma de gestionar els conflictes, la qual cosa comporta dotar-lo d'una estructura més ambiciosa, com un referent per a la ciutadania.

Així mateix, en la línia de les aportacions efectuades, la nova regulació pretén potenciar les bases per a la col·laboració publico-privada en la promoció i desenvolupament dels ADR i fixar els mecanismes de coordinació d'aquesta matèria entre les administracions públiques.

I per complementar tot això, l'Estratègia de gestió adequada de conflictes té com un dels seus objectius identificar les accions existents i revisar-ne la coordinació, així com protocol·litzar-ne els circuits entre la pròpia administració, entre administracions, i amb el teixit social i altres agents referents en la matèria.

A banda de les propostes fetes pels diferents organismes i grups d'interès mitjançant la resolució de les preguntes indicatives, en el Portal Participa s'han realitzat altres iniciatives a valorar:

El Col·legi de Professionals de la Ciència Política i de la Sociologia de Catalunya (COLPIS) considera que el paradigma del qual parteix la memòria preliminar de l'Avantprojecte és restrictiu a l'àmbit judicial. L'entitat opina que l'anàlisi ha de ser global, social i estructural. Consideren que cal incorporar el coneixement i l'experiència que aporten tot el conjunt de disciplines que treballen en la prevenció, gestió i resolució de conflictes.

D'altra banda, proposen un canvi de justícia retributiva per pràctiques restauratives, ja que consideren que permeten ampliar, en certa manera, però amb limitacions, l'abordatge de conflictes. Finalment, opinen que els mètodes i tècniques suggerits han de tenir un caràcter més transversal. Si realment es pretén dur a terme un canvi de paradigma i prevenir i gestionar els conflictes, és necessari que el Centre de Mediació sigui un organisme independent, amb la suficient autonomia i capacitat jurídica per tal que pugui abordar els conflictes fora de l'àmbit estrictament jurídic.

El Sr. Jesús Lozano Aguilar considera necessari que, en aquells procediments de caràcter civil de dret dispositiu, la part demandant convidi a la part demandada a una sessió de mediació, en la qual s'informi de tots els principis que inspiraran el procediment. Aquest requisit previ d'iniciar un procediment de mediació abans d'engegar un procediment judicial hauria de tenir caràcter obligatori. Un cop finalitzat aquest acte, les parts decidiran si opten

per un procediment de mediació o, en cas contrari, caldrà emetre un certificat per l'equip mediador.

El Sr. Pau Picó opina que cal implementar i potenciar un projecte de comunicació cap a la ciutadania, on s'informi de la col·laboració existent entre les administracions, els organismes i la ciutadania mitjançant la mediació, conciliació i assessorament. A més, cal potenciar la relació de confiança entitat – ciutadania, mitjançant la comunicació “empresa compromesa” en la mediació/conciliació de controvèrsies. En altres paraules, oferir una imatge d'empresa oberta al diàleg, justa i compromesa amb la resolució de conflictes.

L'Autoritat Catalana de la Competència considera que cal potenciar el funcionament competitiu del mercat de serveis de resolució alternativa de conflictes, en benefici de la ciutadania i per tal de constituir una societat més justa i amb més oportunitats. La regulació de l'accés i l'exercici dels ADR no pot introduir restriccions que no estiguin justificades segons els principis de bona regulació econòmica del mercat.

La Sra. Silvia Concepción, en representació del Consolat de Mar de la Cambra de Comerç de Barcelona, presenta un seguit d'iniciatives a banda de les diferents respostes a les preguntes indicatives. L'entitat considera que l'ús dels ADR depèn, principalment, de la imposició del legislador com a requisit procedimental previ al procediment judicial. L'entitat considera que els tres punts mencionats a continuació són els que l'avantprojecte hauria de desenvolupar.

En primer lloc, l'ADR com a requisit previ procedimental. L'entitat reflexiona, d'entrada, quin és el model a seguir. El model més emblemàtic és a Itàlia, seguit de Regne Unit. El model italià es caracteritza perquè la temptativa de mediació va esdevenir obligatòria per primera vegada el març de 2011 fins a l'octubre del 2012 i, durant aquest període, el nombre de mediacions voluntàries va augmentar significativament. L'any 2013 el Govern italià va aprovar el Decret Llei 69/2013, de 21 de juny, amb previsió expressa de la delegació normativa de mediació, reimplantant definitivament l'obligació mitigada de mediació en un gran nombre d'àmbits materials.

La temptativa italiana consisteix en una primera reunió on les parts tenen ocasió de conèixer els seus beneficis i, si accepten la invitació a mediar, aquesta pot iniciar-se immediatament i la reunió esdevé la primera sessió de mediació o sessió inicial. El sistema es complementa amb mesures que sancionen la no participació com les següents: si una de les parts es retira del procés de mediació, el mediador està facultat per proposar una solució al conflicte o si una de les parts rebutja la proposta del mediador i el cas s'acaba resolent per part dels jutjats, aquest pot fer recaure els costos de la mediació i del litigi a la part que hagi rebutjat la proposta si la sentència es correspon amb la proposta formulada pel mediador.

Exposada la introducció anterior, l'entitat es qüestiona dues preguntes. D'una banda, es planteja si la llei catalana pot imposar la utilització d'ADR com a requisit procedimental. La resposta és que té sentit que l'avantprojecte no ho hagi fet. En els darrers anys, l'aplicació

de la doctrina restrictiva del Tribunal Constitucional sobre els termes “conservació, modificació i desenvolupament” i la negativa de considerar les submatèries de l'article 149 CE com a únic límit existent a la competència exclusiva de la Generalitat, fa raonable pensar que no s'hagi regulat l'ADR com un requisit procedimental.

D'altra banda, l'entitat planteja si pot una llei catalana regular processos de resolució alternativa de conflictes diferents dels reconeguts per la llei estatal. La conclusió a la qual arriben és que s'hauria d'unificar la terminologia catalana amb la legislació estatal pel bé d'establir un acord entre tots els juristes. En conseqüència, proposen la denominació “Mitjans alternatius de solució de conflictes” (MASC). La recomanació de l'entitat és consultar amb un expert en dret constitucional perquè, seria una llàstima que, per culpa d'una qüestió gramatical, s'impugnés una llei que consideren necessària, ben estructurada i que pot fer un bon servei a Catalunya.

La segona qüestió a tractar és la implicació real dels interessats. L'entitat reforça la idea següent: i és no només entendre els ADR com un pas previ sinó que hi hagi un compromís en aplicar un procediment que pot donar una solució alternativa i igual d'eficient que en el procés judicial. Finalment, destaca la importància que hi hagi un compromís per part dels advocats/es i professionals del sector. L'entitat planteja la possibilitat que la llei futura distingís entre processos de resolució alternativa de conflictes i de medis per acreditar que almenys s'ha intentat portar-ne un a terme.

Valoració:

En relació amb les aportacions que tenen per objecte un contingut diferent al qüestionari indicatiu, presentades per Col·legi de Professionals de la Ciència Política i de la Sociologia de Catalunya (COLPIS), Jesús Lozano Aguilar, Pau Picó, Autoritat Catalana de la Competència i Silvia Concepción, en representació del Consolat de Mar de la Cambra de Comerç de Barcelona, cal considerar el següent:

La Direcció General de Dret, Entitats Jurídiques i Mediació coincideix amb la necessitat de dotar a la regulació d'un caràcter transversal en relació amb els diferents mètodes alternatius de resolució de conflictes i amb els diferents àmbits sectorials o materials.

Comparteix la necessitat d'una visió estratègica global i social, amb la finalitat de fomentar la cultura de la pau i el diàleg per la solució del conflicte. Cal fomentar la comunicació cap a la ciutadania, per tal que conegui i tingui la confiança amb els mètodes de resolució extrajudicial de conflictes. També hi ha una coincidència amb la necessitat de potenciar el Centre de Mediació

de Catalunya, amb la possibilitat d'una nova denominació que permeti englobar els diferents mètodes.

Respecte al terme comú que aglutini els diferents mètodes alternatius de conflictes ha de ser objecte de debat. Es poden valorar propostes, però cal tenir en compte que el terme que s'adopti ha de ser susceptible d'una fàcil acceptació per part de la ciutadania i que no generi confusions. En principi, la unitat promotora de la iniciativa legal considera més idoni adoptar el terme ADR.

Pel que fa a algunes propostes de caràcter procedimental i respecte a l'obligatorietat dels mètodes alternatius de conflictes, essencialment en una fase prèvia al procediment judicial, no coincideixen amb la visió dels objectius de la norma que contempla la direcció general de Dret, Entitats Jurídiques i Mediació. Alguna aportació planteja solucions que suposen modificar la normativa processal, la qual cosa pot presentar problemes a nivell de competències. Precisament, el tema competencial s'ha d'examinar amb deteniment.

Directora general de Dret, Entitats Jurídiques i Mediació

Inmaculada Barral Viñals
- DNI (SIG) Signat digitalment per Inmaculada Barral Viñals - DNI (SIG)
Data: 2023.11.08 13:36:41 +01'00'